

PRIPOROČILA ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI MUZEJEV IN GALERIJ V OBDOBJU, KO SE V DRŽAVI POJAVLJAJO POSAMIČNI PRIMERI COVID-19

17. 06. 2020

Splošna priporočila za preprečevanje okužb z novim koronavirusom

Pri preprečevanju okužb z novim koronavirusom, SARS-CoV-2, je tako kot pri drugih nalezljivih boleznih, ki povzročajo okužbe dihal, priporočljivo upoštevati splošna priporočila:

<https://www.nijz.si/sl/preprecevanje-okuzbe-z-virusom-sars-cov-2-v-obdobju-sproscanja-ukrepov>

Posebna priporočila za izvajanje dejavnosti muzejev in galerij

Zaposlenim v muzejih in galerijah se svetuje, da upoštevajo priporočila, ki sicer veljajo za zmanjšanje prenosa povzročiteljev nalezljivih boleznih:

- Ne hodijo bolni na delo in v primeru bolezenskih znakov nalezljive bolezni takoj po telefonu obvestijo delodajalca;
- Skrbijo za ustrezno in redno higieno rok in higieno kašlja;
- Se izogibajo osebam, ki kažejo znake okužbe dihal.

Poleg navedenih priporočil delodajalcem priporočamo, da poskrbijo tudi za zaščito zaposlenih in obiskovalcev, z zaščitnimi sredstvi in prilagojenim režimom dela:

- V prostore muzejev oziroma galerij naj vstopajo le zdrave osebe, kar velja tako za zaposlene kot obiskovalce. Naj ne vstopajo osebe, ki kažejo znake akutne bolezni dihal (povišana telesna temperatura, kašelj, izcedek iz nosu, kihanje, bolečine v žrelu, težko dihanje, bolečine v prsih,...).
- Uporabo zaščitne maske priporočamo v zaprtih delih muzejev za zaposlene in obiskovalce, [podrobneje o uporabi mask v sklopu: https://www.nijz.si/sl/preprecevanje-okuzbe-z-virusom-sars-cov-2-v-obdobju-sproscanja-ukrepov](https://www.nijz.si/sl/preprecevanje-okuzbe-z-virusom-sars-cov-2-v-obdobju-sproscanja-ukrepov)
- Svetujemo namestitvev podajalnikov z razkužilom ob vhodu oz. izhodu v muzej oz. galerijo in tudi v drugih prostorih, kjer ni na voljo umivalnikov za roke. Opozarjamo na razkuževanje rok pred vstopom ter po izstopu iz muzeja oz. galerije ter po dotikanju interaktivnih prikazov.
- Ves čas, od vstopanja v muzej oz. galerijo naprej in v vseh prostorih, naj se vzdržuje medosebna razdalja najmanj 1,5 oz. 2 metra.
- Po razstavnih prostorih naj se jasno označi (po možnosti krožna) smer ogleda.
- Za obisk šolskih skupin svetujemo smiselno upoštevanje priporočil, objavljena na spletni strani NIJZ https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/higienska_priporocila_za_izvajanje_pouka_v_osnovni_soli_za_preprecevanje_sirjenja_sars-cov-2_priporocila_za_obdobje_ko_se_v_drzavi_pojavljajo_posamicni_primeri_covid-19.pdf

Za obisk predšolskih skupin svetujemo smiselno upoštevanje priporočil, objavljenih na spletni strani NIJZ

https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/higienska_priporocila_za_vrtce_za_preprecevanje_sirjenja_sars-cov-2_priporocila_za_obdobje_ko_se_v_drzavi_pojavljajo_posamicni_primeri_covid-19.pdf

- Oddelki oz. razstavišča z interaktivnimi prikazi naj bodo za obiskovalce dostopni le, če lahko muzej po vsaki uporabi zagotovi razkuževanje uporabljenih površin, obiskovalce pa je pred aktivnostmi priporočljivo spodbujati k umivanju oz. razkuževanju rok .
- Morebitno tiskano gradivo in rekvizite naj deli pedagog oz. vodnik, ki si je pred tem umil ali razkužil roke.
- Vrnjene izdelke hranite na varnem mestu toliko časa kot je znano da virus preživi na materialu iz katerega je izdelek ali pa njihovo površino (če material to prenese) razkužite z 80% alkoholnim razkužilom. Nasvet temelji na preživetju virusa na različnih površinah¹, razvidno iz opombe 1. Svetujemo, da tudi ravnanje z ostalim gradivom, vključno s knjižničnim gradivom, v času epidemije COVID-19 smiselno priredite skladno z navodilom za knjižnice, dosegljivo na spletni strani NIJZ.
- Svetujemo čiščenje prostorov vsaj enkrat dnevno po navodilih na naslednji povezavi: <https://www.nijz.si/sl/navodila-za-ciscenje-in-razkuzevanje-prostorov-izven-zdravstvenih-ustanov-v-katerih-se-je-zadrzeval>, pogosteje pa bolj obremenjenih površin in prostorov kot so sanitarije, dvigala, stikala, kljuke, garderobne omarice.
- V prostorih naj se zagotavlja redno zračenje v skladu z navodili na naslednji povezavi: <https://www.nijz.si/sl/navodila-za-prezracevanje-prostorov-izven-zdravstvenih-ustanov-v-casu-sirjenja-okuzbe-covid-19>
- Blagajne naj se zaščitijo z zaščitnimi pregradami (pleksi steklom). Svetujemo brezstični način plačevanja. Po plačilu naj se razkužijo tipke terminala POS, razkužijo se tudi roke.

Konkretna navodila za posamezna delovna mesta poda pooblaščen specialist medicine dela, prometa in športa, ki natančno pozna organizacijski proces in tveganja na posameznih delovnih mestih.

¹ Po do sedaj znanih podatkih iz literature novega koronavirusa SARS-CoV-2 na tiskarskem in tekstilnem papirju niso zaznali živega 3 ure po inkubaciji⁽¹⁾, na bakreni površini 4 ure⁽²⁾, na kartonu 24 ur⁽²⁾, na lesu in tkaninah 2. dan, na gladkih površinah, kot so steklo in bankovci 4. dan⁽¹⁾, na gladkih površinah, kot sta jeklo in plastika pa 7. dan po inkubaciji⁽¹⁾. Novi koronavirus je preživel v zelo nizkih koncentracijah na površinah iz nerjavečega jekla 2 dni in plastike 3 dni po inkubaciji⁽²⁾. Stabilnost oziroma infektivnost virusa je bila določena v laboratorijih v optimalnih pogojih in z visokimi začetnimi koncentracijami virusa^(1,2). V praksi je zaradi dodatnih faktorjev, kot so dnevna svetloba, nihanja v temperaturi in vlažnosti in nižjih začetnih koncentracij virusa, pričakovati, da je stabilnost manjša kot v imenovanih laboratorijskih študijah